

12.5.2014
Suomen Latu

Opetus- ja kulttuuriministeriö
kirjaamo@minedu.fi

Viite: Lausuntopyyntö 90/040/2012

LAUSUNTO ESITYSLUONNOKSESTA UUDEKSI LIIKUNTALAIKSI

Suomen Latu kiittää uutta liikuntalakia koskevasta lausuntopyynnöstä. Liikuntalakiesitys ja sen perustelut on tehty kiitettävästi. Suomen Latu kuitenkin korostaa, että lakiin liittyvissä ja säädettävissä asetuksissa tulisi selvästi määritellä se, miten matalan kynnyksen liikunnan edistämiseen, ulkoilupaikkoihin ja terveystuokuntaan käytössä olevat resurssit suunnataan.

Lain perusteluissa on myös aivan oikein todettu, että käytetyimpiä liikuntapaikkoja ovat kevyen liikenteen väylät, lähiulkoilureitit ja metsät. Edelleen on todettu, että luonto jokamiehen oikeuksineen luo monipuoliset mahdollisuudet omaehtoiselle liikunnalle ja ulkoilulle. Edellä mainitut liikuntapaikat ovat myös kaikkein edullisimpia perustamis- ja käyttökustannuksiltaan sekä suosituimpia, sillä peräti 95 % suomalaisista ulkoilee.

Suomen Ladun huolena on, että näiden käytetyimpien ulkoliikuntapaikkojen rahoitus ei ole tällä hetkellä riittävän vankalla pohjalla. Osin tämä johtunee siitä, etteivät ulkoilualan järjestöt ole päässeet esille perinteisten lajiliikuntajärjestöjen joukossa ja toisaalta siitä että ihmiset, jotka käyttävät näitä liikuntapaikkoja, eivät ole kovin vahvasti organisoituneet. Myös tämä näkökulma tulisi ottaa huomioon uuteen lakiin liittyvissä ja säädettävissä asetuksissa.

Hyvästä valmistelusta huolimatta Suomen Latu ehdottaa muutamia korjauksia ja tarkennuksia lakiesitykseen.

LAIN TAVOITE 2 §

”Tämän lain tavoitteena on edistää: 1) eri väestöryhmien mahdollisuuksia harrastaa liikuntaa.”

Liikunta määritellään uuden liikuntalain esityksessä (3 §) laajasti ja tätä korostetaan myös lain perusteluosassa. Lain tavoitteena ei varmastikaan ole edistää vain harrastuksena tapahtuva liikuntaa. Liikunta on yksi keskeisistä terveyteen vaikuttavista elintavoista. Yksi monista tämän elintavan toteuttamismuodoista on liikunnan harrastaminen. Suurin osa liikunnasta toteutetaan muuna kuin harrastuksena, kuten perusteluosassa korostettuna arkiliikuntana.

Lain tavoitteen rajaaminen harrastuksena tapahtuvaan liikuntaan kaventaisi sen soveltamisaluetta ja liikunnan edistämisessä tarvittavaa yhteistyötä.

Suomen Latu esittää, että 2 §:n kohta 1 muutetaan muotoon: *Tämän lain tavoitteena on edistää: 1) eri väestöryhmien mahdollisuuksia liikkua.*

MÄÄRITELMÄT 3 §

3 §, kohta 3): *”...terveyttä ja hyvinvointia edistävällä liikunnalla elämänkulun eri vaiheissa tapahtuvaa kaikkea fyysistä aktiivisuutta, jonka tavoitteena on terveyden ja toimintakyvyn ylläpitäminen ja parantaminen.”*

Suomen Latu ehdottaa terveyttä ja hyvinvointia edistävälle liikunnalle määritelmäksi professori **Ilkka Vuoren** terveysliikunnan määritelmää: Terveysliikuntaa on kaikki liikunta, joka edistää fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista terveyttä ja toimintakykyä syistä ja toteuttamistavoista

12.5.2014
Suomen Latu

riippumatta. Hyvinvointi ja terveys voivat tämän määritelmän mukaan olla – ja hyvin yleisesti ovat – liikunnan seurauksia, vaikka ne eivät ole liikunnan tavoitteita (esim. työmatkojen pyöräily ja puutarhatyöt).

LIIKUNTAA EDISTÄVIEN JÄRJESTÖJEN VALTIONAPUKELPOISUUS 10 §

Suomen Ladun huoli on, että 10 §:n perusteella muut kuin ensisijaiset liikuntajärjestöt voitaisiin jättää tämän lain mukaisen valtion tuen ulkopuolelle. Suomen Ladun mielestä järjestöjen, jotka toteuttavat lain hengen mukaista liikuntatoimintaa – so. edistävät toiminnallaan terveyttä ja hyvinvointia – tulisi olla valtionapukelpoisia.

LISÄKSI

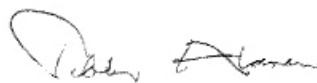
Suomen Latu toivoo lain perusteluihin liikuntapalveluyritysten roolin tarkempaa määrittelemistä suomalaisessa liikuntakentässä. Liikuntapalveluyritykset ovat nykyisin merkittävä kansalaisten liikkuttaja: SLU:n ja Kuntoliikuntaliiton teettämässä Kansallisessa Liikuntatutkimuksessa (2009) todettiin että 14 % (459 000) aikuisväestöstä liikkuu seuroissa ja 15 % (505 000) liikunta-alan yrityksissä. Vastaavat luvut yhdeksän vuotta aikaisemmin olivat liikuntaseurojen osalta 12 % (383 000) ja liikunta-alan yritysten osalta 4 % (133 000).

Yksi muutosta selittävä tekijä on liikuntasetelijärjestelmä, jolle myönnettiin vuonna 2004 verovapaus. Vuoden 2009 alusta työnantaja on voinut tarjota liikunta- ja kulttuuriseteleitä verovapaasti yhteensä 400 euron arvosta vuodessa. Keskipalkkaisen tulonsaajan näkökulmasta tämä tarkoittaa noin 120 euron vuosittaista alennusta liikuntapalveluista.

12.5.2014
Suomen Latu

Suomen Ladun huolena on se, nykyinen käytäntö ohjaa työkäisiä aikuisia liikkumaan yksityisillä ja kauppallisilla palveluntarjoajilla, mikä vähentää kiinnostusta ja sitoutumista liikkua seuroissa ja yhdistyksissä. Liikuntaa ja urheilua tarjoavilla seuroilla ja yhdistyksillä tulisi olla tasavertainen mahdollisuus osallistua aikuisväestön liikuntapalveluiden järjestämiseen. Nykyisten hyvinvointisetelien käyttö tai siihen rinnastettava veroetu tulisi ulottaa myös arvonlisäverottomaan järjestötoimintaan.

SUOMEN LATU

Pekka Alanen, puheenjohtaja

Eki Karlsson, toiminnanjohtaja